

PREZES

REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 2 lipca 2015 r.

Znak: WK-610/8/4/15

**Pan
Marian Pawlas
Wójt Gminy
Suszec**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 23 marca do 24 kwietnia 2015 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Suszec za okres od 1 stycznia 2011 r. do dnia 24 kwietnia 2015 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 4 maja 2015 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *Do dnia 24 kwietnia 2015 r. zaniechano rozliczenia w księgach rachunkowych kosztów zadania „Przebudowa ulic Szkolnej i Napieralskiego w sołectwie Rudziczce”, czym naruszono art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.).*

Stosownie do ww. przepisu, koszt wytworzenia środków trwałych w budowie obejmuje ogół ich kosztów poniesionych przez jednostkę za okres budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia, do dnia bilansowego lub przyjęcia do używania.

Roboty budowlane zostały odebrane w dniu 15 grudnia 2014 r. na podstawie protokołu ostatecznego odbioru II etapu (odbior końcowy I etapu nastąpił w dniu 2 lipca 2014 r.), w dniu 16 stycznia 2015 r. zawiadomiono Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Pszcznie o zakończeniu inwestycji: „Przebudowa ulic Szkolnej i Napieralskiego w sołectwie Rudziczka”, następnie w dniu 19 lutego 2015 r. uzyskano potwierdzenie przyjęcia do użytkowania ww. obiektów budowlanych.

Dla ww. inwestycji w latach 2009 - 2015 prowadzono ewidencję na koncie 080-61. Saldo konta 080-61 na dzień zakończenia kontroli, tj. 24 kwietnia 2015 r., wynosiło 2.046.002,87 zł.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych

mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 289) oraz z postanowieniami zarządzenia Nr FIN.0050.090.2014 Wójta Gminy Suszec z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości, konto 080 – „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” służy do ewidencji kosztów środków trwałych w budowie oraz do rozliczenia kosztów środków trwałych w budowie na uzyskane efekty inwestycyjne. Na stronie Ma konta 080 ujmuje się wartość uzyskanych efektów, w szczególności środków trwałych.

Zgodnie z § 10 „Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli wewnętrznej dokumentów finansowo-księgowych Urzędu Gminy Suszec”, przyjętej zarządzeniem Nr FIN.0050.017.2012 Wójta Gminy Suszec z dnia 20 kwietnia 2012 r. (ze zmianami), dowód OT – przyjęcie środka trwałego wystawiany jest według potrzeb przez osobę odpowiedzialną za dany majątek.

W przepisach wewnętrznych nie określono terminów sporządzania dowodów OT.

Rozliczanie prowadzonych inwestycji i remontów oraz sporządzanie dowodów OT należało do Kierownika Referatu Infrastruktury Technicznej i Inwestycji. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Czesław Smusz – Zastępca Wójta Gminy Suszec.

Wniosek nr 1

Podjąć działania w kierunku rozliczenia w księgach rachunkowych kosztów inwestycji pod nazwą „Przebudowa ulic Szkolnej i Napieralskiego w Rudziczce” ujętych na koncie 080 – „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”, stosownie do art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.).

Wniosek nr 2

Rozważyć uzupełnienie obowiązujących w jednostce regulacji wewnętrznych w przedmiocie określenia terminu sporządzenia dowodów OT po zakończeniu robót budowlanych i przyjęciu środka trwałego do używania oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Suszec w zakresie rozliczania zadań dotyczących poszczególnych obiektów (środków trwałych) ujętych na koncie 080 – „Środki trwałe w budowie (inwestycje)”, stosownie do art. 28 ust. 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- W 2011 r. zaniechano bieżącego ewidencjonowania w księgach rachunkowych zmian w stanie środków trwałych, co było niezgodne z art. 20 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.).*

Ponadto, zgodnie z opisem konta 011 – „Środki trwałe” w polityce rachunkowości wprowadzonej zarządzeniem Nr FIN.0050.065.2011 Wójta Gminy Suszec z dnia 30 grudnia 2011 r., poprzednio zarządzeniem Nr FIN/067/2010 Wójta Gminy Suszec z dnia 31 grudnia 2010 r. oraz zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2013 r., poz. 289), ww. konto służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń

i zmniejszeń wartości początkowej własnych środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, które nie podlegają ujęciu na koncie 013.

Dotyczyło to przeprowadzonej w 2011 r. operacji nieodpłatnego nabycia przez Gminę Suszec nieruchomości Skarbu Państwa (gruntów) na mocy decyzji Nr NW/XV/77103/146/11 z dnia 30 listopada 2011 r. (wpływ do Urzędu Gminy Suszec w dniu 6 grudnia 2011 r.) udziału Skarbu Państwa wynoszącego $\frac{3}{4}$ części nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Rudziczka, objętej KW nr KA1P/00001627/5 oznaczoną jako działki: nr 218/80 o pow. 0,8520 ha, nr 219/78 o pow. 0,7000 ha, nr 271/80 o pow. 2,1221 ha, która stała się ostateczna z dniem 21 grudnia 2011 r.

Powyższe działki ujęto w ewidencji księgowej 2012 r. na podstawie dowodu OT sporządzonego w dniu 16 lutego 2012 r.

Zgodnie z § 2 pkt 7 „Instrukcji sporządzania, obiegu i kontroli dokumentów księgowych w Urzędzie Gminy Suszec”, przyjętej zarządzeniem Nr FIN/02/09 Wójta Gminy Suszec z dnia 9 stycznia 2009 r. (ze zmianami), dowód OT – przyjęcie środka trwałego wystawiany jest według potrzeb przez osobę odpowiedzialną za dany majątek.

Prowadzenie spraw dotyczących obrotu nieruchomościami, w tym m.in. nabycia, należało do Podinspektora ds. Gospodarki Gruntami. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Czesław Smusz – Zastępca Wójta Gminy Suszec.

Prowadzenie ewidencji analitycznej i syntetycznej środków trwałych należało do Inspektorów Referatu Finansów Publicznych. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Stanisław Robak – Skarbnik Gminy Suszec.

W wyniku niezaewidencjonowania działek o numerach: 218/80 o pow. 0,8520 ha, 219/78 o pow. 0,7000 ha, 271/80 o pow. 2,1221 ha, księgi rachunkowe nie odzwierciedlały stanu faktycznego według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r.

W konsekwencji, w bilansie jednostki Urząd Gminy Suszec, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2011 r., wykazano zaniżoną wartość gruntów.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Suszec w zakresie prawidłowego przygotowywania dokumentacji związanej z nieodpłatnym nabyciem nieruchomości Skarbu Państwa, terminowego jej przekazywania do Referatu Finansów Publicznych w celu prawidłowego dokumentowania operacji dotyczących nabycia nieruchomości i dokonania zapisów w ewidencji księgowej środków trwałych, a także w zakresie prawidłowego prowadzenia tej ewidencji, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze zasady funkcjonowania konta 011 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289) oraz art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *Nieprawidłowo ujęto w 2014 r. w ewidencji księgowej po stronie Wn konta 133 – „Rachunek budżetu” w korespondencji ze stroną Ma konta 260 – „Zobowiązania finansowe” zwrot środków pieniężnych na rachunek bankowy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, które stanowiły różnicę*

pomiędzy kwotą wynikającą z umowy (wraz z aneksami), a kwotą faktycznie otrzymaną przez Gminę Suszec.

Zwrot kwoty 36.883,38 zł nastąpił w związku z zawarciem w dniu 14 maja 2014 r. przez Gminę Suszec aneksu nr 2 do umowy pożyczki nr 173/2011/73/OW/ot-st/P z dnia 10 sierpnia 2011 r., na podstawie którego zmniejszono wysokość pożyczki z kwoty 630.598,38 zł do wysokości 593.715,00 zł. W dniu 14 maja 2014 r. dokonano zwrotu kwoty 36.883,38 zł na rachunek bankowy WFOŚiGW w Katowicach.

Stosownie do opisu konta 133 zawartego w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289) oraz zgodnie z postanowieniami zarządzenia Nr FIN.0050.085.2013 Wójta Gminy Suszec z dnia 31 grudnia 2013 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości, na stronie Wn konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu, natomiast na stronie Ma konta 133 ujmuje się wypłaty z rachunku budżetu. Zapisy na koncie 133 są dokonywane wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Natomiast na stronie Wn konta 260 ujmuje się wartość spłaconych zobowiązań finansowych, a na stronie Ma ujmuje się wartość zaciągniętych zobowiązań finansowych.

Prowadzenie ewidencji do konta 260 należało do Inspektora Referatu Finansów Publicznych. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Stanisław Robak – Skarbnik Gminy Suszec.

Wniosek nr 4

Ujmować na kontach 133 i 260 w ewidencji budżetu operacje dotyczące zwrotu środków pieniężnych, stosownie do zasad funkcjonowania ww. kont określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289).

- W bilansach z wykonania budżetu Gminy Suszec sporządzonych na dzień 31 grudnia 2011 r., 31 grudnia 2012 r., 31 grudnia 2013 r. nie wykazano zobowiązań finansowych w pozycji „Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)”, a zobowiązania krótkoterminowe wykazano jako zobowiązania długoterminowe.*

Było to niezgodne z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 289). Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości, przez zobowiązania krótkoterminowe rozumie się ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia

bilansowego. Natomiast zgodnie z § 17 ust. 6 ww. rozporządzenia z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się bilans zawierający informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

Zgodnie z zestawieniem sporządzonym w trakcie kontroli przez Inspektora Referatu Finansów Publicznych, zobowiązania finansowe krótkoterminowe na koniec poszczególnych lat wynosiły:

na 31 grudnia 2011 r. – 334.876,00 zł,

na 31 grudnia 2012 r. – 334.876,00 zł,

na 31 grudnia 2013 r. – 650.176,00 zł.

W bilansie z wykonania budżetu Gminy Suszec za 2014 r., wykazano zobowiązania krótkoterminowe w wysokości 382.225,00 zł.

Bilanse z wykonania budżetu za lata 2011 - 2013 podpisali p. Marian Pawlas – Wójt Gminy Suszec oraz p. Stanisław Robak – Skarbnik Gminy Suszec. Projekty bilansów za lata 2011 - 2013 przygotował Inspektor Referatu Finansów Publicznych. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Stanisław Robak – Skarbnik Gminy Suszec.

Wniosek nr 5

Przestrzegać prawidłowego podziału zobowiązań z tytułu kredytów na krótkoterminowe i długoterminowe w toku sporządzania bilansu z wykonania budżetu Gminy Suszec, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289).

W zakresie długu publicznego:

- W dniu 10 sierpnia 2011 r. zawarto umowę pożyczki Nr 173/2011/73/OW/ot-st/P wraz z aneksami z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na kwotę 630.598,38 zł na zadanie „Budowa kanalizacji sanitarnej w sołectwie Kryry – II etap – zlewnia przepompowni P1 i P2A” przed wydaniem przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Katowicach opinii o możliwości jej spłaty. Naruszono tym art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), zgodnie z którym w przypadku ubiegania się przez jednostkę samorządu terytorialnego o kredyt lub pożyczkę, zarząd tej jednostki jest obowiązany uzyskać opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki.*

Pozytywną opinię w powyższym zakresie Gmina Suszec uzyskała dopiero na podstawie uchwały Nr 4100/V/163/2011 V Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach z dnia 12 września 2011 r. Wniosek o wydanie opinii został wysłany do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 25 sierpnia 2011 r.

Powyższą umowę pożyczki zawarł p. Marian Pawlas – Wójt Gminy Suszec. Na ww. umowie kontrasygnatę złożył p. Stanisław Robak – Skarbnik Gminy Suszec.

Wniosek nr 6

Zapewnić zaciąganie zobowiązań wynikających z umów pożyczek lub kredytów po uzyskaniu opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach

o możliwości spłaty pożyczki, kredytu, stosownie do art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- *W dniu 15 maja 2014 r. Gmina Suszec udzieliła poręczenia za zobowiązania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Ziemia Pszczyńska” wynikające z umowy o kredyt bankowy zawartej pomiędzy Stowarzyszeniem LGD „Ziemia Pszczyńska” a Bankiem Spółdzielczym w Pszczynie, na podstawie umowy poręczenia, w której nie określono terminu poręczenia.*

Stosownie do art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), poręczenia udzielone przez jednostki samorządu terytorialnego są terminowe i udzielane do określonej kwoty.

Zgodnie z ww. umową poręczenia, poręczyciel zobowiązał się względem Banku do zapłaty długu w przypadku, gdy Kredytobiorca przedmiotowego zobowiązania na rzecz Banku nie wykona w terminie. Zakres poręczenia obejmował 2/5 kwoty udzielonego kredytu wraz z naliczonymi przez Bank odsetkami oraz wszelkimi zobowiązaniami mogącymi powstać z tytułu przedmiotowego kredytu, lecz nie więcej niż łącznie 40.000,00 zł.

Ponadto, Gmina Suszec złożyła na odrębnym formularzu oświadczenie poręczycieli, gdzie wyraziła zgodę na zaciągnięcie kredytu przez ww. Stowarzyszenie na zasadach ustalonych w umowie kredytu nr 28221/2014 z dnia 15 maja 2014 r.

Umowę poręczenia za kredyt bankowy zawarł p. Marian Pawlas – Wójt Gminy Suszec. Na ww. umowie kontrasygnatę złożył p. Stanisław Robak – Skarbnik Gminy Suszec.

Wniosek nr 7

Zapewnić udzielanie poręczeń spłaty zobowiązań z zastosowaniem ograniczeń zawartych w art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

- *Zaniechano wykazania wartości udzielonego w 2014 r. poręczenia w wysokości 40.000,00 zł w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji w części B – „Poręczenia i gwarancje”, w wierszu F3 wg stanu na koniec IV kwartału 2014 r.*

Naruszono tym § 2 ust. 2, § 4 ust. 1 pkt 1, § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773) oraz § 4 ust. 2 pkt 3 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia. Zgodnie z przytoczonym przepisem załącznika nr 9, w wierszu F3 wartość poręczeń i gwarancji udzielonych w okresie sprawozdawczym wykazuje się wartość nominalną poręczeń i gwarancji udzielonych w okresie sprawozdawczym, tj. od początku roku budżetowego do końca okresu sprawozdawczego, obejmującą łączną wysokość świadczenia głównego oraz świadczeń ubocznych, poręczonych lub gwarantowanych.

W dniu 14 kwietnia 2015 r. dokonano korekty sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2014 r. Korekta ww. sprawozdania wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 14 kwietnia 2015 r.

*Projekt sprawozdania sporządził Inspektor Referatu Finansów Publicznych. Nadzór w tym zakresie sprawował p. Stanisław Robak – Skarbnik Gminy Suszec.
Sprawozdanie jednostkowe Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2014 r. podpisali:
p. Marian Pawlas – Wójt Gminy Suszec oraz p. Stanisław Robak – Skarbnik Gminy Suszec.*

Wniosek nr 8

Zapewnić prawidłowe wykazywanie wartości udzielonych poręczeń w sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, stosownie do § 2 ust. 2, § 4 ust. 1 pkt 1, § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773) oraz § 4 ust. 2 pkt 3 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych:

- *Ujęto w księgach rachunkowych 2014 r. pod datą 31 grudnia 2014 r. kwotę wykorzystanej dotacji w wysokości 64.170,23 zł zamiast w wysokości 63.313,92 zł na koncie 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” w korespondencji z kontem 810 – „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” oraz przypisu niewykorzystanej dotacji na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 720 – „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” w kwocie 429,77 zł, zamiast w łącznej kwocie 1.287,60 zł.*

Powyższa kwota została zaksięgowana na podstawie zestawienia należności z tytułu zwrotu niewykorzystanych dotacji budżetowych udzielonych przez Gminę Suszec w 2014 r. W zestawieniu tym wskazano wykorzystanie dotacji w kwocie 64.170,23 zł, przekazanej na podstawie umowy nr RPG.526.1.4.2014 z dnia 31 grudnia 2013 r. Uczniowskiemu Klubowi Sportowemu „Suszec”, pomimo że z przedłożonego przez Klub sprawozdania końcowego wynikało, że tytułem otrzymanej dotacji wykorzystano kwotę 63.313,92 zł.

Stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują.

Nie dokonanie zwrotu niewykorzystanej dotacji w terminie do dnia 31 stycznia 2015 r. przez UKS „Suszec” naruszało art. 251 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

UKS „Suszec” złożył w dniu 14 stycznia 2015 r. sprawozdanie końcowe z realizacji zadania pn.: „Prowadzenie sekcji judo, prowadzenie sekcji piłki nożnej, prowadzenie sekcji piłki siatkowej dziewcząt w sołectwie Suszec”, z którego wynika, że kwota niewykorzystanej dotacji wynosiła 1.286,08 zł + 1,52 zł z tytułu kapitalizacji odsetek bankowych na rachunku, co łącznie dało kwotę 1.287,60 zł.

W dniu 26 lutego 2015 r. UKS „Suszec” wpłacił na rachunek bankowy Gminy Suszec kwotę 1.304,23 zł stanowiącą zwrot niewykorzystanej części dotacji wraz z odsetkami.

Przypisu rozliczenia wykorzystanej dotacji oraz zwrotu niewykorzystanych środków dotacji dokonano dowodami nr DK0000000364 i nr D 0000000483 z dnia 31 grudnia 2014 r., które sporządzono na podstawie pisma z dnia 28 stycznia 2015 r. dotyczącego zestawienia należności z tytułu zwrotu niewykorzystanych dotacji budżetowych udzielonych przez Gminę Suszec. Powyższe dowody zostały sporządzone przez Inspektorów Referatu

Finansów Publicznych i zatwierdzone przez p. Mariana Pawlas – Wójta Gminy Suszec oraz p. Stanisława Robak – Skarbnika Gminy Suszec.

Powyższe pismo dotyczące zwrotu niewykorzystanych dotacji budżetowych zostało sporządzone przez Inspektora Biura Rozwoju i Promocji Gminy, do którego należało m.in. przyjmowanie i weryfikacja sprawozdań z realizacji zawartych umów dotacji. Bezpośredni nadzór nad ww. Inspektorem sprawował p. Marian Pawlas – Wójt Gminy Suszec.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Suszec w zakresie przekazywania do Referatu Finansów Publicznych prawidłowych informacji dotyczących faktycznego wykorzystania dotacji w celu właściwego ich ujmowania w ewidencji księgowej, stosownie do art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

- *W 2014 r. ujęto w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Suszec po stronie Ma konta 224 – „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” w korespondencji z kontem 810 – „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” wartość niewykorzystanej dotacji przez UKS „Suszec” w kwocie 429,77 zł. Powyższym naruszono zasady funkcjonowania ww. konta zawarte w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289) oraz postanowienia zarządzenia Nr FIN.0050.085.2013 Wójta Gminy Suszec z dnia 31 grudnia 2013 r. i następnie zarządzenia Nr FIN.0050.090.2014 Wójta Gminy Suszec z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia zasad (polityki) rachunkowości. Stosownie do ww. przepisów, na stronie Ma konta 224 ujmuje się w szczególności: wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810; wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone, w korespondencji z kontami 810 lub 230; wartość dotacji zwróconych w tym samym roku budżetowym, w korespondencji z kontem 130. Rozliczone i przypisane do zwrotu dotacje, które organ dotujący zalicza do dochodów budżetowych, są ujmowane na koncie 221. Na stronie Wn konta 810 ujmuje się wartość dotacji przekazanych z budżetu w części uznanej za wykorzystane lub rozliczone, w korespondencji z kontem 224.*

Ujęcia w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Suszec kwoty niewykorzystanej dotacji w wysokości 429,77 zł po stronie Ma konta 224 dokonano na podstawie dowodu DK 0000000364 z dnia 31 grudnia 2014 r.

Powyższy dowód został sporządzony przez Inspektora Referatu Finansów Publicznych i zatwierdzony przez p. Mariana Pawlas – Wójta Gminy Suszec oraz p. Stanisława Robak – Skarbnika Gminy Suszec.

Prowadzenie ewidencji analitycznej udzielonych dotacji jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych zgodnie z zakresem czynności należało do Inspektora Referatu Finansów Publicznych, nad którym bezpośredni nadzór sprawował p. Stanisław Robak – Skarbnik Gminy Suszec.

Wniosek nr 10

Zapewnić prowadzenie ewidencji na koncie 224, stosownie do zasad funkcjonowania konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289) oraz dostosować zapisy w polityce dotyczące opisu ww. konta do wymogów ww. rozporządzenia, mając na uwadze art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.).

W zakresie informacji o stanie mienia komunalnego:

- *W informacji o stanie mienia Gminy Suszec opracowanej według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r., obejmującej okres od dnia 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r., nie wykazano nabytego w 2011 r. udziału $\frac{3}{4}$ części nieruchomości położonej w obrębie ewidencyjnym Rudziczka, objętej KW nr KA1P/00001627/5 oznaczonej jako działki: nr 218/80 o pow. 0,8520 ha, nr 219/78 o pow. 0,7000 ha, nr 271/80 o pow. 2,1221 ha na mocy decyzji komunalizacyjnej nr NW/XV/77103/146/11 Wojewody Śląskiego z dnia 30 listopada 2011 r., która stała się ostateczna z dniem 21 grudnia 2011 r. Powyższe było niezgodne z art. 267 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), stosownie do którego informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego zawiera dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w zakresie przysługujących jednostce samorządu terytorialnego praw własności, od dnia złożenia poprzedniej informacji. Sporządzanie informacji o stanie mienia komunalnego należało do zadań Podinspektora ds. Gospodarki Gruntami. Nadzór nad ww. pracownikiem sprawował p. Czesław Smusz – Zastępca Wójta Gminy Suszec. Informację o stanie mienia Gminy Suszec według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. zatwierdził p. Marian Pawlas – Wójt Gminy Suszec.*

Wniosek nr 11

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Suszec w zakresie prawidłowego wykazywania w informacji o stanie mienia jednostki danych o zmianach w stanie mienia komunalnego, stosownie do art. 267 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy.

W zakresie realizacji zamówień publicznych:

- *Do dnia kontroli zaniechano żądania od wykonawcy zamówienia publicznego pn. „Przebudowa i rozbudowa Szkoły Podstawowej w Suszcu” okazania umowy ubezpieczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobom trzecim w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. W § 3 umowy nr ZPU.272.1.4.2014 z dnia 15 kwietnia 2014 r. o zamówienie publiczne zobowiązano wykonawcę do zawarcia lub posiadania umowy ubezpieczenia w powyższym zakresie o wartości nie mniejszej niż cena ofertowa brutto, obowiązującej przez cały okres realizacji zamówienia. Wartość wynagrodzenia za wykonanie przedmiotu zamówienia wynosiła 1.722.000,00 zł brutto. Wykonawca został zobowiązany do okazania ww. umowy ubezpieczenia na żądanie zamawiającego.*

W § 11 ww. umowy o zamówienia publiczne zobowiązano wykonawcę do zapłacenia zamawiającemu kary umownej za nieposiadanie umowy ubezpieczenia z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone osobom trzecim w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto za każdy dzień braku ubezpieczenia.

W pierwotnym tekście umowy o zamówienie, termin realizacji jej przedmiotu ustalono na okres od 15 kwietnia 2014 r. do 28 listopada 2014 r. Na dzień udzielenia zamówienia wykonawca posiadał polisę ubezpieczenia na kwotę 1.000.000 zł obowiązującą od 25 września 2013 r. do 24 września 2014 r. oraz polisę ubezpieczeniową na kwotę 800.000 zł obowiązującą od 5 kwietnia 2014 r. do 24 września 2014 r.

Jednocześnie termin realizacji umowy o zamówienie został przedłużony:

- *aneksem nr 1/2014 z dnia 25 września 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r.,*
- *aneksem nr 2/2014 z dnia 11 grudnia 2014 r. do dnia 31 marca 2015 r.,*
- *aneksem nr 3/2014 z dnia 9 marca 2015 r. do dnia 31 maja 2015 r.*

W toku kontroli zamawiający wystąpił do wykonawcy o przedłożenie polis ubezpieczeniowych obowiązujących w czasie realizacji zamówienia. Na wezwanie wykonawca przedłożył:

- ✓ *polisę ubezpieczeniową na kwotę 1.000.000,00 zł, obowiązującą od 25 września 2014 r. do 24 września 2015 r.,*
- ✓ *polisę ubezpieczeniową na kwotę 1.000.000,00 zł, stanowiącą doublebezpieczenie do ww. polisy obowiązującą od 2 kwietnia 2015 r. do 24 września 2015 r.*

Z powyższego wynikać może, że wykonawca w okresie od 25 września 2014 r. do 1 kwietnia 2015 r. nie posiadał wymaganej umową o zamówienie umowy ubezpieczenia na kwotę wartą minimum wartości wynagrodzenia umownego za wykonanie przedmiotu zamówienia, tj. na kwotę 1.722.000,00 zł.

W myśl art. 254 pkt 1 oraz 42 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązują zasady gospodarki finansowej, zgodnie z którymi ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów, a także jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania.

Osobą wyznaczoną przez Wójta Gminy do współdziałania z wykonawcą przy realizacji przedmiotu umowy w imieniu zamawiającego był Podinspektor Referatu Infrastruktury Technicznej i Inwestycji. Nadzór sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 12

Podjąć działania w celu ustalenia czy wykonawca zamówienia publicznego pn. „Przebudowa i rozbudowa Szkoły Podstawowej w Suszcu” dopełnił obowiązku w zakresie posiadania umowy ubezpieczenia, o której mowa w § 3 ust. 2 lit. i umowy nr ZPU.272.1.4.2014 z dnia 15 kwietnia 2014 r., a w razie potwierdzenia braku posiadania takiego ubezpieczenia rozważyć możliwość wyegzekwowania kary umownej za jej brak, stosownie do art. 254 pkt 1 oraz art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze postanowienia § 11 pkt 1 lit. d oraz § 3 pkt 2 lit. i umowy nr ZPU.272.1.4.2014 z dnia 15 kwietnia 2014 r.

W zakresie gospodarki nieruchomościami:

- *W 2012 r. zobowiązywano nabywców mieszkań komunalnych w budynku położonym przy ul. Wyzwolenia 18 do zapłaty kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży. Powyższe dotyczyło sprzedaży lokali mieszkalnych o numerach 1 – 4. Zgodnie z § 4 sporządzonych w dniu 4 czerwca 2012 r. protokołów rokowań w zakresie zbycia ww. lokali, zobowiązano nabywców do zapłaty kosztów przygotowania nieruchomości do zbycia, wyceny oraz wydzielenia lokalu w wysokości 1.345,00 zł. Z tytułu zwrotu kosztów poniesionych w związku z przygotowaniem ww. nieruchomości do sprzedaży Gmina Suszec wystawiała odrębne faktury VAT. Zgodnie z art. 25 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1, a ponadto na przygotowywaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, a także wyposażaniu ich, w miarę możliwości, w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej. Stosownie do art. 23 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, wójt zapewnia wycenę tych nieruchomości. Ponadto, w obowiązującym stanie prawnym brak podstaw do obciążania nabywcy kosztami ogłoszenia. Powyższe protokoły stanowiące podstawę do zawarcia umowy sprzedaży nieruchomości podpisał w imieniu Gminy p. Marian Pawlas – Wójt Gminy Suszec.*

Wniosek nr 13

Zaprzestać warunkowania zawierania umów zbycia nieruchomości wpłaceniem do dnia zawarcia aktu notarialnego kwot z tytułu zwrotu kosztów za przygotowanie nieruchomości do zbycia, stosownie do art. 25 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 782), mając na uwadze art. 254 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Z-ca PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Krzysztof Róg

